

สารบัญ

บทนำ	๑
บทพินิจ	๑๓
คำขับลูกอ่อน	๓๑
๑. สวามันน้อยใจดี (สวามันน้อยใจดี)	๓๒
๒. ลูกอ่อนน้อยหือมันใหญ่ดิงาม (เด็กน้อยให้หนูเติบโตใหญ่ดิงาม)	๓๔
๓. อ้ายแอนน้อยกินเจง (อ้ายแอนน้อยกินเจียง)	๓๖
๔. อ้ายปุมลาย (อ้ายฟงลาย)	๓๘
๕. นามปักมืออิก้าวซ้าย (นามตำมืออิก้าวซ้าย)	๔๐
๖. ทั้งหลายมาเต็มกัน (ทั้งหลายมาเสริมกัน)	๔๒
๗. อ้ายธัมน้อยสูงจ้องหืออียาดา (อ้ายธัมน้อยสงร่วมให้ยาดา)	๔๔
๘. อ้ายชายน้อยชื้อววย (อ้ายชายน้อยสกปรก)	๔๖
๙. อ้ายธัมชื้อฮิด (อ้ายธัมตะกละ)	๔๘
๑๐. อ้ายไปเอาตักसान (อ้ายไปจับตะกวด)	๕๐
๑๑. อ้ายแอนน้อยตกโข (อ้ายแอนน้อยตกสะพาน)	๕๒
๑๒. อ้ายโหมกน้อยกับอ้ายโหมกโหลง (อ้ายหมวกน้อยกับอ้ายหมวกหลวง)	๕๔
๑๓. ชี้น้อยสายตาไว (ทิดน้อยสายตาไว)	๕๖
๑๔. อีแสงหล้าเป่าช่างข้าไก่ดำ (อีแสงหล้าฆ่าไก่ดำไม่เป็น)	๕๘
๑๕. อีแสงตื่นโศคา (อีแสงตื่นตกใจนกกะถั่วคา)	๖๐
๑๖. อีแสงหล้าชายหมากค้องแดง (อีแสงหล้าชายทับทิม)	๖๒
๑๗. อีช้อยห้อยดอกฝิ่ง (อีช้อยร้อยดอกฝิ่ง)	๖๔
๑๘. ให้หาคู่ค้อ (ร้องให้หามิตร)	๖๖
๑๙. เดินแลดาว (เดือนและดาว)	๖๘
๒๐. เดินแลง (เดือนสองแสง)	๗๐
๒๑. เดินพิงใหญ่ท่อดุ้ง (เดือนเพ็ญใหญ่เท่ากระดิ่ง)	๗๒
๒๒. เดินขึ้นแลงคองฮุ้ง (เดือนขึ้นส่องสว่างคองฮุ้ง)	๗๔
๒๓. เดินแลงทวยโตช้อย (เดือนสองแสงตามตัวข้า)	๗๖
๒๔. เดินแลงแสงแลก (เดือนสองแสงสลัว ๆ)	๗๘

๒๕. เติ่นใหม่แก้งแห่ง (เติ่นขึ้นใหม่โค้งเรียว)	๙๐
๒๖. วิ่งเทิ้มซา ๔ บท (ลั้งซิงซ้า ๔ บท)	๙๒
๒๗. ไก่ผู้แอนเดอคบ (ไก่ผู้แอนเดือยทบ)	๙๐
๒๘. ไก่ลายน้อย (ไก่ลายน้อย)	๙๒
๒๙. ไก่น้อยปีกลาย (ไก่น้อยปีกลาย)	๙๕
๓๐. ไก่แม่ดำง่าไซเบ็ด (แม่ไก่ดำกกไซเบ็ด)	๙๖
๓๑. ไก่ผู้แดง (ไก่ผู้แดง)	๙๘
๓๒. ฮั้งชาดตี้ซัง (ฮั้งนำซังยั้งนัก)	๑๐๐
๓๓. นกแซวเลยสักกา (นกแซงแซวไลจิกกา)	๑๐๒
๓๔. นกปีกนิน (นกปีกนิล)	๑๐๔
๓๕. นกแต่้แวด (นกต้อยตีวิด)	๑๐๖
๓๖. นกตั้งลอ (นกตั้งล้อ)	๑๐๘
๓๗. นกน้อยนกปีกนิน (นกน้อยนกปีกนิล)	๑๑๐
๓๘. อีนางน้อยทอลาย (อีนางน้อยทอผ้า)	๑๑๒
๓๙. นกตื้น้อย (นกตื้น้อย)	๑๑๔
๔๐. กาอาอา (กาอาอา)	๑๑๖
๔๑. นกน้อยนกปีกแดง (นกน้อยนกปีกแดง)	๑๑๘
๔๒. อีปูปี่นี้หกสิบเอ็ด (ปูปี่นี้หกสิบเอ็ด)	๑๒๐
๔๓. อีปูเฮินเหนอ (ปูเรือนเหนอ)	๑๒๒
๔๔. อีปูเมาเหล่า (ปูเมาเหล่า)	๑๒๔
๔๕. เฮามาเจ็ดท็องดู (เรามาจับดู)	๑๒๖
๔๖. เฮาไซกันมานับ (เราชวนกันมานับ)	๑๒๘
๔๗. ลองนับดู (ลองนับดู)	๑๓๐
๔๘. เล็งควาย (เล็งควาย)	๑๓๒
๔๙. หย้าขุนหนูหมูเหมินผ้า (หญ้าขนหนูหมูเหมือนผ้า)	๑๓๔
๕๐. ผ้ากุ่มปา (ผ้าสุ่มปลา)	๑๓๖
๕๑. ตั้งคอบน้อย (ตั้งนั่งน้อย)	๑๓๘
๕๒. ตั้งหวายน้อย (ตั้งหวายน้อย)	๑๔๒
๕๓. หว่านค้อน้อย (ซามไบ่น้อย)	๑๔๔
๕๔. น้ำเข้านาเขตฮ้อง (น้ำเข้านาเขียดร้อง)	๑๔๖
๕๕. ใปเป็นพานมันได้ด้อย (ใครเป็นพรานคนนั้นได้กิน)	๑๔๘

๕๖. ดอกทวายเหิน (ดอกทวายเหิน)	๑๕๐
๕๗. อยู่เย็นเป็งฟาก (อยู่เรือนเปลื้องฟาก)	๑๕๒
๕๘. เข้ากำไ้เป่าเหมินเข้ากำนา (ข้าวเหนียวดำไร่ไม่เหมือนข้าวเหนียวดำนา)	๑๕๔
๕๙. อ้อยลำน้อย (อ้อยเล่มน้อย)	๑๕๖
๖๐. แม่นดีกินอุหลาย (กินนมมากดีแน่)	๑๕๘
๖๑. เหลลสอนเพินซัง (สอนไม่ได้ใครก็ซัง)	๑๖๐
๖๒. หน่อขุมน้อยปันกันกิน (หน่อขุมน้อยแบ่งกันกิน)	๑๖๒
๖๓. แหลมสะพะหลม (หลมสารพัดหลม)	๑๖๔
๖๔. ห่มากข้างน้อยปันนิม (ลูกข้างน้อยหมูนึง)	๑๖๖
๖๕. น้ำห้วยน้อยไหลตกฮิมถุน (น้ำห้วยน้อยไหลตกใกล้ได้ถุน)	๑๖๘
๖๖. น้ำพิชเบ่อ (น้ำพิชเปือ)	๑๗๐
๖๗. โม่กันดิน (เล่นกันสนุก)	๑๗๒
๖๘. พ้อมกันโม่ (พ้อมกันสนุก)	๑๗๔
๖๙. แมวลายน้อย (แมวลายน้อย)	๑๗๖
๗๐. แมวลายกั้ง (แมวลายต่าง)	๑๗๘
๗๑. อิวอกน้อยหลอคำแม่ (ลิงน้อยไม่เชื่อฟังคำแม่)	๑๘๐
๗๒. หมีนน้อยลักกินแดง (เม่นน้อยขโมยกินแดง)	๑๘๒
๗๓. เปิดพอนน้อย (เปิดขาวน้อย)	๑๘๔
๗๔. หมาจิ้งกั้งเป่าไซหมาเฮา (หมาสูงจิ้งกั้งไม่ใช่หมาเรา)	๑๘๖
๗๕. หมูกับหมาน้อย (หมูกับหมาน้อย)	๑๘๘
๗๖. แบน้อย (แพะน้อย)	๑๙๐
๗๗. ปูน้อยในนาดอน (ปูน้อยในนาดอน)	๑๙๒
๗๘. ปูน้อย (ปูน้อย)	๑๙๔
๗๙. อีโสกน้อยหางยาว (ลูกอีสกน้อยหางยาว)	๑๙๖
๘๐. ฮอกน้อยฮอกหางโพง (กระรอกน้อยกระรอกหางพวง)	๑๙๘
๘๑. ไหน้อยในไสน (กระจันน้อยในสวน)	๒๐๐
๘๒. แมงหึ่งห้อย (แมงหึ่งห้อย)	๒๐๒
๘๓. ตักกุงอี่ (จิ้งโกร่งอี่)	๒๐๔
๘๔. ตักกุงแม่โองอ้วย (แม่จิ้งโกร่งตัวอ้วน)	๒๐๖
๘๕. ตักฮีดน้อย (จิ้งหรีดน้อย)	๒๐๘
๘๖. อี่ตักฮีดน้อย (อี่จิ้งหรีดน้อย)	๒๑๐

๘๗. มดแดงน้อยลากตั๊กฮีด (มดแดงน้อยลากจิ้งหรีด)	๒๑๒
๘๘. แมงแว้งแว (แมงแว้งแว)	๒๑๔
๘๙. ลูมน้อย (ลูมน้อย)	๒๑๖
๙๐. เก็บเข้า (เก็บข้าว)	๒๑๘
๙๑. เข้าเม็ดน้อยเก็บใส่ถุงพา (ข้าวเม็ดน้อยเก็บใส่ถุงยาม)	๒๒๐
๙๒. หมากแดงลาย (แดงไทย)	๒๒๒
๙๓. หมากฟ้า (มะเดื่อ)	๒๒๔
๙๔. เคอแดงซั้งซั้งไม้ซาง (เกาแดงร้านซั้งร้านไม้ซาง)	๒๒๖
๙๕. ปุกกอกหมากค้าย (ปลุกตันลันจี)	๒๒๘
๙๖. ข้าหมากبوب (ร้านบวบ)	๒๓๐
๙๗. หมาเห่าเพอเบาสัง (หมาเห่าเพราะอะไร)	๒๓๒
๙๘. สุมาย้อหงาสัง (เจ้ามาร้องหาอะไร)	๒๓๔
๙๙. หานูหาลา (หานูหาลา)	๒๓๖
๑๐๐. เอาไก่ตั้งไก่ต่อมาซัน (เอาไก่ตั้งไก่ต่อมาซัน)	๒๓๘
๑๐๑. แก้วแอนน้อย (แก้วแอนน้อย)	๒๔๐
๑๐๒. อยู่แฝงแฮบห้อย (อยู่แนบชิด)	๒๔๒
๑๐๓. ใ้ใหม่ไซเฮิน (สะใ้ใหม่ไปสู่เรือน)	๒๔๔
๑๐๔. จอกป่าโหเหลิง (กระจอกป่าหัวเหลือง)	๒๔๖
๑๐๕. นิ้วคี่อ้ากาบไซ (ดอกจิวคี่กลีบบาน)	๒๔๘
๑๐๖. ดอกววยแลง (ดอกบานเย็น)	๒๕๐
๑๐๗. เพ็นข้าหมุกค้อยแล่นเมอช้อย (เขามาหมุกค้อยวิ่งไปช่วย)	๒๕๒
๑๐๘. ใ้ดีเอามาไ (ใครจะเอา มาไ ไ)	๒๕๔
๑๐๙. หานูปามาค้อย (หานูปาลามากิน)	๒๕๖
๑๑๐. เจ็ดดาว (นับดาว)	๒๕๘
๑๑๑. ชู่เท่อกูเปาค้อหาย (ทุกครั้งเข้าเปาก็หาย)	๒๖๐
๑๑๒. ไซแลน (ไซจับปลาไหล)	๒๖๒
๑๑๓. ดินน้ำเบาดี (เล่นน้ำไม่ดี)	๒๖๔
๑๑๔. ชุ่น้อยชู้ฮินว (ชุ่น้อยชู้ฮินว)	๒๖๖
๑๑๕. ใ้ดีก้อฮินางน้อย (ใครดีนะฮินางน้อย)	๒๖๘
๑๑๖. ท็อกท็อกเบอ (ท็อกท็อกเบอ)	๒๗๐
๑๑๗. อุแม่พาใหญ่ (น่านมแม่ทำให้เติบโต)	๒๗๒

๑๑๘. ชักเฮนทางฮู้ (ขยันเรียนแสวงหาความรู้)

๒๗๔

๑๑๙. เม็งค้ำกว้างหนังกามสะหละอาด (เมืองค้ำกว้างขวางงามสดใส)

๒๗๖

อภิธานศัพท์

๒๗๙